

2009-2011

YLEISKIRURGIA

Vastuhenkilö: Professori Tom Scheinin

Kirurginen sairaala

PL 263

00029 HUS

Puh: 0504271279

Tavoitteet

Yleiskirurgia on toimenpidemäärältään kirurgian suurin erikoisala. Koulutuksen tavoitteena on, että erikoistuva kirurgi koulutusohjelmansa päätyttyä on omaksunut sellaiset taidot, että hän pystyy itsenäiseen toimintaan yleiskirurgina. Hänen tulee hallita tavallisimmat yleiskirurgiaan kuuluvat elektiiviset toimenpiteet ja päivystyskirurgian.

Erikoistuvan tulee:

- tuntea yleiskirurgian diagnostiikka, hoitoon oton periaatteet sekä pystyä johtamaan hoidon toteutusta yhteistyössä muiden erikoisalojen edustajien kanssa
- pystyä toteuttamaan elektiiviset ja päivystystoimenpiteet sekä tunnistamaan tilanteet, joissa erityisosaaminen ja hoidon porrastuksen soveltaminen on tarpeen
- hallita sekä perioperatiivinen hoito että pitkäaikaisen seurannan periaatteet
- hallita tehohoidon erityispiirteet
- pystyä arvioimaan hoidon tuloksia sekä alaansa liittyviä tieteellisiä menetelmiä
- pystyä huolehtimaan eri henkilöstöryhmiin sovellettavasta työpaikkakoulutuksesta
- tuntea sairaalahallinnon ja –talouden toimintaperiaatteet yleiskirurgian yksikön johtamista ajatellen
- osata kohdata potilas ja hänen läheisensä

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta.

Terveyskeskuspalvelu 9 kk

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Kts. Kirurgian alojen runkokoulutus.

Runkokoulutus ja eriytyvä koulutus on suoritettava pääsääntöisesti eri sairaaloissa.

Eriytyvä koulutus (3 v)

Gastroenterologinen kirurgia 1 v

Ortopedia ja traumatologia 1 v

Vapaavalintainen koulutus 1 v

Koulutussairaalat

Eriytyvä koulutus suoritetaan HYKS:n Helsingin sairaaloissa sekä Peijaksen ja Jorvin sairaaloissa. Näissä sairaaloissa on varattu yhteensä 4 sairaalakirurgin virkaa yleiskirurgian koulutusta varten.

Gastroenterologisen kirurgian sekä ortopedian ja traumatologian palvelut suositellaan suoritettavaksi eri sairaaloissa.

Gastroenterologisen kirurgian koulutus suoritetaan pääsääntöisesti (ad 9 kk) Jorvin tai Peijaksen sairaaloissa. Elektiivinen koulutus käsittää mahasuolikanavan yleisimpien sairauksien diagnostiikan ja hoidon sekä siihen kuuluvat leikkaukset. Alaan kuuluvat päiki ja lyhki sisältyvät ohjelmaan. Päivystysajan koulutus antaa valmiudet päivystysajan vatsaelinkirurgiaan sekä päivystys-osastotoiminnan hallintaan (Liite 1).

Meilahden sairaalassa suoritetaan gastrokirurgian klinikan 3 kk koulutus, jonka tarkoituksena on antaa koulutettavalle syvemmät valmiudet etenkin päivystysajan toimintaan (Liite 1).

Ortopedian ja traumatologian koulutuksesta 6 kk suoritetaan Töölön sairaalan päivystyspisteissä.

Päivystysajan yleisimpien murtumien operatiivinen ja konservatiivinen hoito (Liite 1). Jorvin tai Peijaksen sairaaloiden pääosin elektiivinen koulutusaika (sisältäen päiki/lyhki) on 6 kk.

Vapaavalintainen koulutus toteutetaan koulutettavan yksilöllisen tarpeen perusteella. Esimerkkejä: lyhki / päiki, päivystyskirurgia, traumatologia, rintarauhaskirurgia, endokriininen kirurgia sekä kaikki muut kirurgian erikoisalalat.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Toimipaikkakoulutus

Käytännön koulutus toteutetaan johdetusti yhteistyössä koulutettavan kanssa. Koulutukseen kuuluvat myös potilasmeetingit 2-5 t viikossa (esim. radiologia, patologia, potilastapaukset, infektiosairaudet, hoidon arviointi, ym).

Teoreettinen koulutus

Koulutus käsittää teoreettista koulutusta 60 tuntia (runkokoulutuksen 60 tunnin lisäksi). Koulutusmuodot ovat esim. kotimaisten ja ulkomaisten asiantuntijajärjestöjen luennot, workshopit ja simulaatiomallit. Ne tulee olla HY:n lääketieteellisen tiedekunnan hyväksymät.

Lähijohtajakoulutus (30 opintopistettä)

Koulutuksen rungon muodostaa johtamisportfolio, johon kirjataan henkilökohtaiset tavoitteet, omat havainnot työpaikalta ja siihen liittyvä pohdinta, merkinnät tapaamisista ohjaajien kanssa, kerätty palaute sekä koulutusohjelman mukaiset tehtävät ja opintosuoritteet. Koulutukseen lasketaan hyväksi perusterveydenhuollon lisäkoulutukseen kuuluva hallinnollinen koulutus. Koulutukseen kuuluvat myös kirjallisen esityksen opetus, harjoitus ja hyväksytyt suoritus.

Sen lisäksi koulutukseen kuuluu kolme kaikille erikoisaloille yhteistä kaksipäiväistä lähiopetusjaksoa sekä vähintään kaksi erikoisalakokohtaista lähiopetuspäivää (tai 4 iltapäivää) (yht. 10 op), itsenäisten kehittämistehtävien laadinta ja kirjallisuusosio. Koulutuksen voi suorittaa 2-6 vuoden aikana.

10 lähiopetuspäivää = 10 op	Kehittämistehtävät 10 op	Kirjallisuustehtävät 5 op	Portfolio 5 op
--	-------------------------------------	--------------------------------------	-----------------------

Lisätietoja: www.med.helsinki.fi/erikoislaakari/johtamiskoulutus ja <http://blogs.helsinki.fi/lahijohtajakoulutus>.

Oppimisprosessin arviointi

Oppimisprosessin arvioinnin suorittavat kouluttajat. Siihen kuuluvat:

- palvelujakson arviointi
- suoritustapahtuman arviointi (esim. kierrot, potilaskontaktit, meetingit, video, esitelmät)
- koulutukseen riittävät leikkaukset
- lokikirjan tarkastelu
- valtakunnallinen kuulustelu

Koulutuksen laatua seurataan vuosittain.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kuulustelun uudet vaatimukset ovat:

Kirjat (viimeisin painos)

1. Roberts P, Alhava E, Höckerstedt K, Kivilaakso E.: Kirurgia. Kustannus Oy Duodecim
2. Höckerstedt K, Färkkilä M, Kivilaakso E, Pikkarainen P.: Gastroenterologia ja Hepatologia, Duodecim
3. Rokkanen P., Slätis, P., Alho A., Ryöppy S. & Huittinen V.-M.: Traumatologia (Kandidaattikustannus)
4. Mattila S.: Thorax- ja verisuonikirurgia (Kandidaattikustannus)
5. Nurmi M., Lukkarinen O., Ruutu M., Taari K. & Tammela T.: Urologia (Duodecim)

Lisäksi soveltuvin osin:

1. Sabiston D.C.: Textbook of Surgery (Saunders)
2. Schwartz S.I. & Ellis H.: Maingot's abdominal operations (Appleton & Lange)
3. Apley A.G. & Solomon L.: Concise system of orthopaedics and fractures (Butterworth Heinemann)

Lehdet (tenttiä edeltävät kolme vuotta)

1. British Journal of Surgery
2. Scandinavian Journal of Surgery
3. Acta Orthopaedica Scandinavica
4. Surgical Clinics of North America

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin.

2007-2009

YLEISKIRURGIA

Vastuuhenkilö: Prof. Krister Höckerstedt
KLL/Kirurginen sairaala,
PL 263, 00029 HYKS,
puh. (09) 471 88271, krister.hockerstedt@hus.fi

Tavoitteet

Yleiskirurgia on toimenpidemäärältään kirurgian suurin erikoisala. Koulutuksen tavoitteena on, että erikoistuva kirurgi koulutusohjelmansa päätyttyä on omaksunut sellaiset taidot, että hän pystyy itsenäiseen toimintaan yleiskirurgina. Hänen tulee hallita tavallisimmat yleiskirurgiaan kuuluvat elektiiviset toimenpiteet ja päivystyskirurgian.

Erikoistuvan tulee:

- tuntee yleiskirurgian diagnostiikka, hoitoon oton periaatteet sekä pystyä johtamaan hoidon toteutusta yhteistyössä muiden erikoisalojen edustajien kanssa
- pystyä toteuttamaan elektiiviset ja päivystystoimenpiteet sekä tunnistamaan tilanteet, joissa erityisosaaminen ja hoidon porrastuksen soveltaminen on tarpeen
- hallita sekä perioperatiivinen hoito että pitkäaikaisen seurannan periaatteet
- hallita tehohoidon erityispiirteet
- pystyä arvioimaan hoidon tuloksia sekä alaansa liittyviä tieteellisiä menetelmiä
- pystyä huolehtimaan eri henkilöstöryhmiin sovellettavasta työpaikkakoulutuksesta
- tuntee sairaalahallinnon ja -talouden toimintaperiaatteet yleiskirurgian yksikön johtamista ajatellen
- osata kohdata potilas ja hänen läheisensä

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu 9 kk

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Kts. [kirurgian alojen runkokoulutus](#)

Runkokoulutus ja eriytyvä koulutus on suoritettava pääsääntöisesti eri sairaaloissa.

Eriytyvä koulutus (3 v)

1. Gastroenterologinen kirurgia 1 vuosi
2. Ortopedia ja traumatologia 1 vuosi
3. Vapaavalintainen koulutus 1 vuosi

Yleiskirurgian tyyppileikkaukset

1. Gastroenterologinen kirurgia:
 - Elektiiviset toimenpiteet: sappileikkaukset, mahasuolikanavan tavallisimmat resektiot.

- Laparoskooppinen kirurgia. Tyräkirurgia.
- Päivystystoiminta: abdominaalitraumaan liittyvät keskeiset toimenpiteet, akuutin vatsan diagnostiikka ja keskeiset toimenpiteet (esim. ge-vuoto, -perforaatio, suoliobstruktio).
- 2. Ortopedian ja traumatologian tavallisimmat toimenpiteet:
 - Traumatyyppien konservatiivinen ja operatiivinen hoito: lonkka, nilkka, patella, radius, antebrachium, akillesjänne. Lisäksi isot haavat, lihasvammat sekä palovammojen ja lasten traumojen hoitoperiaatteet. Huom. Osa toteutetaan runkokoulutusvaiheessa.
 - Ortopedia: päiväkirurgiaa, yleisimmät jalkaterän ongelmat sekä osteosynteesimateriaalin poistoleikkaukset, polven artroskopia (esim. meniskiresektio, debridement), sdr canalis carpi-leikkaukset. Tähytinkirurgian opettaminen on mahdollinen vain niille, jotka valitsevat vapaavalintaisen koulutuksen osuudeksi palvelua ortopedian yksikössä.
- 3. Vapaavalintaisen 1 vuoden koulutuksen tyyppileikkaukset määräytyvät sen mukaan monessako koulutuspisteessä toiminta suoritetaan. Rintarauhaskirurgian, endokriinisen kirurgian, traumatologian ja päivystyskirurgian tyyppileikkaukset valitaan siten, että koulutettu pystyy valmistumisensa jälkeen niitä suorittamaan itsenäisesti.

Koulutussairaalat

Eriytyvä koulutus suoritetaan HYKS:n Helsingin sairaaloissa sekä Peijaksen ja Jorvin sairaaloissa. Näissä sairaaloissa on varattu yhteensä 5 sairaalakirurgin virkaa yleiskirurgian koulutusta varten.

Gastroenterologisen kirurgian sekä ortopedian ja traumatologian palvelut suositellaan suoritettavaksi eri sairaaloissa.

Gastroenterologisen kirurgian koulutus suoritetaan pääsääntöisesti (ad 9 kk) Jorvin tai Peijaksen sairaaloissa.

Elektiivinen koulutus käsittää mahasuolikanavan yleisimpien sairauksien diagnostiikan ja hoidon sekä siihen kuuluvat leikkaukset. Alaan kuuluvat päiki ja lyhki sisältyvät ohjelmaan. Päivystysajan koulutus antaa valmiudet päivystysajan vatsaelinkirurgiaan sekä päivystys-osastotoiminnan hallintaan.

Meilahden sairaalassa suoritetaan gastrokirurgian klinikan 3 kk koulutus, jonka tarkoituksena on antaa koulutettavalle syvemmät valmiudet etenkin päivystysajan toimintaan.

Ortopedian ja traumatologian koulutuksesta 6 kk suoritetaan Töölön sairaalan päivystyspisteissä.

Päivystysajan yleisimpien murtumien operatiivinen ja konservatiivinen hoito. Jorvin tai Peijaksen sairaaloiden pääosin elektiivinen koulutusaika (sisältäen päiki/lyhki) on 6 kk.

Vapaavalintainen koulutus toteutetaan koulutettavan yksilöllisen tarpeen perusteella. Esimerkkejä: lyhki / päiki, päivystyskirurgia, traumatologia, rintarauhaskirurgia, endokriininen kirurgia sekä kaikki muut kirurgian erikoisalajat.

Kouluttajat

HYKS:n yleiskirurgian kouluttajat ovat:

Martti Ala-Opas, Reijo Haapiainen, Caj Haglund, Ari Harjula, Eero Hirvensalo, Krister Höckerstedt
Eero Kivilaakso, Ari Leppäniemi, Mauri Lepäntalo, Vesa Perhoniemi, Timo Raatikainen, Risto Rintala, Mirja Ruutu,
Ilkka Saario, Tom Scheinin, Karl von Smitten ja Erkki Tukiainen.

Kts. <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Toimipaikkakoulutus

Käytännön koulutus toteutetaan johdetusti yhteistyössä koulutettavan kanssa. Koulutukseen kuuluvat myös potilasmeetingit 2-5 t viikossa (esim. radiologia, patologia, potilastapaukset, infektiosairaudet, hoidon arviointi, ym).

Teoreettinen koulutus (eriytyvä koulutus 60 tuntia + runkokoulutus 60 tuntia + hallinnollinen koulutus 20 tuntia)

Koulutus käsittää teoreettista koulutusta 60 tuntia ja 20 tuntia hallinnollista koulutusta (runkokoulutuksen 60 tunnin lisäksi). Koulutusmuodot ovat esim. kotimaisten ja ulkomaisten asiantuntijajärjestöjen luennot, workshopit ja simulaatiomallit. Ne tulee olla HY:n lääketieteellisen tiedekunnan hyväksymät.

Hallinnollisen koulutuksen järjestää HY:n Kansanterveyslaitos.

Oppimisprosessin arviointi

Oppimisprosessin arvioinnin suorittavat kouluttajat. Siihen kuuluvat:

- palvelujakson arviointi
- suoritustapahtuman arviointi (esim. kierrot, potilaskontaktit, meetingit, video, esitelmät)
- koulutukseen riittävät leikkaukset
- lokikirjan tarkastelu
- valtakunnallinen kuulustelu

Koulutuksen laatua seurataan vuosittain.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Roberts P., Alhava E., Höckerstedt K. & Kivilaakso E.: Kirurgia. (Duodecim)
2. Höckerstedt K., Färkkilä M., Kivilaakso E. & Pikkariainen P.: Gastroenterologia ja hepatologia (Duodecim)
3. Rokkanen P., Slätis, P., Alho A., Ryöppy S. & Huittinen V.-M.: Traumatologia (Kandidaattikustannus)
4. Mattila S.: Thorax- ja verisuonikirurgia (Kandidaattikustannus)
5. Nurmi M., Lukkarinen O., Ruutu M., Taari K. & Tammela T.: Urologia (Duodecim)

Lisäksi soveltuvin osin

1. Sabiston D.C.: Textbook of surgery (Saunders)
2. Schwartz S.I. & Ellis H.: Maingot's abdominal operations (Appleton & Lange)
4. Apley A.G. & Solomon L.: Concise system of orthopaedics and fractures (Butterworth Heinemann)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. British Journal of Surgery
2. Scandinavian Journal of Surgery
3. Acta Orthopaedica
4. Surgical Clinics of North America

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin

2005-2007

YLEISKIRURGIA

Vastuuhenkilö: Prof. Krister Höckerstedt

KLL/Kirurginen sairaala,

PL 263, 00029 HYKS,

puh. (09) 471 88271, krister.hockerstedt@hus.fi

Tavoitteet

Yleiskirurgia on toimenpidemäärältään kirurgian suurin erikoisala. Koulutuksen tavoitteena on, että erikoistuva kirurgi koulutusohjelmansa päätyttyä on omaksunut sellaiset taidot, että hän pystyy itsenäiseen toimintaan yleiskirurgina. Hänen tulee hallita tavallisimmat yleiskirurgiaan kuuluvat elektiiviset toimenpiteet ja päivystyskirurgian.

Erikoistuvan tulee:

- tuntea yleiskirurgian diagnostiikka, hoitoon oton periaatteet sekä pystyä johtamaan hoidon toteutusta yhteistyössä muiden erikoisalojen edustajien kanssa
- pystyä toteuttamaan elektiiviset ja päivystystoimenpiteet sekä tunnistamaan tilanteet, joissa erityisosaaminen ja hoidon porrastuksen soveltaminen on tarpeen
- hallita sekä perioperatiivinen hoito että pitkäaikaisen seurannan periaatteet
- hallita tehohoidon erityispiirteet
- pystyä arvioimaan hoidon tuloksia sekä alaansa liittyviä tieteellisiä menetelmiä
- pystyä huolehtimaan eri henkilöstöryhmiin sovellettavasta työpaikkakoulutuksesta
- tuntea sairaalahallinnon ja -talouden toimintaperiaatteet yleiskirurgian yksikön johtamista ajatellen
- osata kohdata potilas ja hänen läheisensä

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu 9 kk

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Kts. [kirurgian alojen runkokoulutus](#)

Runkokoulutus ja eriytyvä koulutus on suoritettava pääsääntöisesti eri sairaaloissa.

Eriytyvä koulutus (3 v)

1. Gastroenterologinen kirurgia 1 vuosi
2. Ortopedia ja traumatologia 1 vuosi
3. Vapaavalintainen koulutus 1 vuosi

Yleiskirurgian tyyppileikkaukset

2. Gastroenterologinen kirurgia:
 - Elektiiviset toimenpiteet: sappileikkaukset, maha-suolikanavan tavallisimmat resektiot. Laparoskooppinen kirurgia. Tyräkirurgia.
 - Päivystystoiminta: abdominaalitraumaan liittyvät keskeiset toimenpiteet, akuutin vatsan diagnostiikka ja keskeiset toimenpiteet (esim. ge-vuoto, -perforaatio, suoliobstruktio).
2. Ortopedian ja traumatologian tavallisimmat toimenpiteet:
 - Traumatyyppien konservatiivinen ja operatiivinen hoito: lonkka, nilkka, patella, radius, antebrachium, akillesjänne. Lisäksi isot haavat, lihasvammat sekä palovammojen ja lasten traumojen hoitoperiaatteet. Huom. Osa toteutetaan runkokoulutusvaiheessa.
 - Ortopedia: päiväkirurgiaa, yleisimmät jalkaterän ongelmat sekä osteosynteesimateriaalin poistoleikkaukset, polven artroskopia (esim. meniskiresektio, debridement), sdr canalis carpi-leikkaukset. Tähystinkirurgian opettaminen on mahdollinen vain niille, jotka valitsevat vapaavalintaisen koulutuksen osuudeksi palvelua ortopedian yksikössä.
3. Vapaavalintaisen 1 vuoden koulutuksen tyyppileikkaukset määräytyvät sen mukaan monessako koulutuspaikassa toiminta suoritetaan. Rintarauhaskirurgian, endokriinisen kirurgian, traumatologian ja päivystyskirurgian tyyppileikkaukset valitaan siten, että koulutettu pystyy valmistumisensa jälkeen niitä suorittamaan itsenäisesti.

Koulutussairaalat

Eriytyvä koulutus suoritetaan HYKS:n Helsingin sairaaloissa sekä Peijaksen ja Jorvin sairaaloissa. Näissä sairaaloissa on varattu yhteensä 5 sairaalakirurgin virkaa yleiskirurgian koulutusta varten.

Gastroenterologisen kirurgian sekä ortopedian ja traumatologian palvelut suositellaan suoritettavaksi eri sairaaloissa.

Gastroenterologisen kirurgian koulutus suoritetaan pääsääntöisesti (ad 9 kk) Jorvin tai Peijaksen sairaaloissa.

Elektiivinen koulutus käsittää maha-suolikanavan yleisimpien sairauksien diagnostiikan ja hoidon sekä siihen kuuluvat leikkaukset. Alaan kuuluvat päiki ja lyhki sisältyvät ohjelmaan. Päivystysajan koulutus antaa valmiudet päivystysajan vatsaelinkirurgiaan sekä päivystys-osastotoiminnan hallintaan.

Meilahden sairaalassa suoritetaan gastrokirurgian klinikan 3 kk koulutus, jonka tarkoituksena on antaa koulutettavalle syvemmät valmiudet etenkin päivystysajan toimintaan.

Ortopedian ja traumatologian koulutuksesta 6 kk suoritetaan Töölön sairaalan päivystyspaikassa.

Päivystysajan yleisimpien murtumien operatiivinen ja konservatiivinen hoito. Jorvin tai Peijaksen sairaaloiden pääosin elektiivinen koulutusaika (sisältäen päiki/lyhki) on 6 kk.

Vapaavalintainen koulutus toteutetaan koulutettavan yksilöllisen tarpeen perusteella. Esimerkkejä: lyhki / päiki, päivystyskirurgia, traumatologia, rintarauhaskirurgia, endokriininen kirurgia sekä kaikki muut kirurgian erikoisalajat.

Kouluttajat

HYKS:n yleiskirurgian kouluttajat ovat:

Martti Ala-Opas, Reijo Haapiainen, Caj Haglund, Ari Harjula, Eero Hirvensalo, Krister Höckerstedt

Eero Kivilaakso, Ari Leppäniemi, Mauri Lepäntalo, Vesa Perhoniemi, Timo Raatikainen, Risto Rintala, Mirja Ruutu,

Ilkka Saario, Tom Scheinin, Karl von Smitten ja Erkki Tukiainen.

Kts. <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Toimipaikkakoulutus

Käytännön koulutus toteutetaan johdetusti yhteistyössä koulutettavan kanssa. Koulutukseen kuuluvat myös potilasmeetingit 2-5 t viikossa (esim. radiologia, patologia, potilastapaukset, infektiosairaudet, hoidon arviointi, ym).

Teoreettinen koulutus (eriytyvä koulutus 60 tuntia + runkokoulutus 60 tuntia + hallinnollinen koulutus 20 tuntia)

Koulutus käsittää teoreettista koulutusta 60 tuntia ja 20 tuntia hallinnollista koulutusta (runkokoulutuksen 60 tunnin lisäksi). Koulutusmuodot ovat esim. kotimaisten ja ulkomaisten asiantuntijajärjestöjen luennot, workshopit ja simulaatiomallit. Ne tulee olla HY:n lääketieteellisen tiedekunnan hyväksymät.

Hallinnollisen koulutuksen järjestää HY:n Kansanterveyslaitos.

Oppimisprosessin arviointi

Oppimisprosessin arvioinnin suorittavat kouluttajat. Siihen kuuluvat:

- palvelujakson arviointi
- suoritustapahtuman arviointi (esim. kierrot, potilaskontaktit, meetingit, video, esitelmät)
- koulutukseen riittävät leikkaukset
- lokikirjan tarkastelu
- valtakunnallinen kuulustelu

Koulutuksen laatua seurataan vuosittain.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Roberts P, Alhava E, Höckerstedt K, Kivilaakso E.: Kirurgia. (Duodecim)
2. Höckerstedt K, Färkkilä M, Kivilaakso E, Pikkarainen P.: Gastroenterologia, (Duodecim)
3. Rokkanen P., Slätis, P., Alho A., Ryöppy S. & Huittinen V.-M.: Traumatologia (Kandidaattikustannus)
4. Mattila S.: Thorax- ja verisuonikirurgia (Kandidaattikustannus)
5. Nurmi M., Lukkarinen O., Ruutu M., Taari K. & Tammela T.: Urologia (Duodecim)

Lisäksi soveltuvien osien

1. Sabiston D.C.: Textbook of surgery (Saunders)
2. Schwartz S.I. & Ellis H.: Maingot's abdominal operations (Appleton & Lange)
4. Apley A.G. & Solomon L.: Concise system of orthopaedics and fractures (Butterworth Heinemann)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. British Journal of Surgery
2. Scandinavian Journal of Surgery
3. Acta Orthopaedica
4. Surgical Clinics of North America

Lääkintälainsäädäntö soveltuvien osien

2003-2005

YLEISKIRURGIA

Vastuuhenkilö: Prof. Krister Höckerstedt

KLL/Kirurginen sairaala, PL 263, 00029 HUS

Puh. 471 88271, krister.hockerstedt@hus.fi

Tavoitteet

Koulutuksen tavoitteena on, että erikoistuva koulutusohjelman päätyttyä ja valtakunnallisen tentin suoritettuaan on omaksunut sellaiset ajankohtaiset teoreettiset ja käytännön taidot, että hän pystyy itsenäiseen työskentelyyn yleiskirurgina (*erikoistumislinja A*). Koulutus voidaan myös suunnitella siten, että erikoistuva saa erityisen valmiuden toimia suuren sairaalan päivystysalueen vastaavana kirurgina (*erikoistumislinja B*).

Erikoistuvan tulee:

- tuntea yleiskirurgian diagnostiikka ja pystyä johtamaan sen toteutusta yhteistyössä muiden erikoisalojen kanssa
- pystyä laatimaan tapauskohtaisesti soveltuva yleiskirurginen hoitosuunnitelma ja perustelemaan se potilaalle
- pystyä itsenäisesti toteuttamaan elektiiviset ja päivystysluontoiset toimenpiteet erillisen lokikirjan asettamien vaatimusten mukaisesti
- pystyä johtamaan postoperatiivisen hoidon kokonaisuutta
- ymmärtää tapauskohtaisesti jälkiseurannan tarve ja hallita siinä käytettävät menetelmät
- ymmärtää hoitotuloksia arvioivat tieteelliset menetelmät
- hallita oman alansa kehittäminen
- hallita vastavuoroinen yleiskirurginen konsultaatiotoiminta muiden erikoisalojen kanssa

- pystyä eri henkilöstöryhmiin kohdistuvaan yleiskirurgiseen jatko- ja täydennyskoulutustoimintaan
- tuntea sairaalahallintoon ja talouteen liittyvät toimintaperiaatteet sekä osata johtaa yleiskirurgista hoitoyksikköä yhdessä muiden henkilöstöryhmien edustajien kanssa

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi edelleen sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Ks. kirurgian alojen runkokoulutus s. 139.

Eriytyvä koulutus (3 v)

Yleiskirurgian eriytyvän koulutukseen sisältyy työskentely sairaalalääkärin virassa Helsingin yliopistollisen keskussairaalan kirurgian klinikan eri toimialoilla Meilahden ja Töölön sairaaloissa sekä Kirurgisessa sairaalassa ja Marian sairaalassa seuraavasti:

Erikoistumislinja A

1. Gastroenterologinen kirurgia 6-10 kk
2. Rintasyöpäkirurgia 3 kk
3. Endokriininen kirurgia 1-2 kk
4. Ortopedia ja traumatologia 4-8 kk
5. Plastiikkakirurgia 0-6 kk
6. Urologia 0-6 kk
7. Lastenkirurgia 0-3 kk
8. Kirurginen tehohoito 0-6 kk
9. Verisuonikirurgia 0-6 kk
10. Sydän- ja thoraxkirurgia 0-6 kk
11. Käsikirurgia 0-2 kk
12. Ensihoito 0-3 kk

Erikoistumislinja B

- Gastroenterologinen kirurgia 3 kk
- Lyhytjälkihoitoinen (Lyhki) kirurgia 6 kk
- Ortopedia ja traumatologia 6 kk
- Plastiikka-, käsi- ja neuro-kirurgia 3 kk (1+1+1)
- Päivystyskirurgia ja kirurginen tehohoito 6 kk
- Rintarauhaskirurgia 3 kk
- Sydän- ja rintaelinkirurgia 3 kk
- Urologia 3 kk
- Verisuonikirurgia 3 kk

Palveluajat kussakin yksikössä suunnitellaan siten, että henkilökohtainen koulutussuunnitelma toteutuu. Yhteensä palveluaika on 36 kuukautta. Eriyistäpaaksessa voidaan jokin koulutusjakso toteuttaa myös yliopistollisen keskussairaalan ulkopuolella vastuuhenkilön hyväksymässä yksikössä. Tutkimustyötä voidaan hyväksyä enintään 6 kuukautta.

HYKS:n kouluttajat:

gastroenterologinen kirurgia: prof. Eero Kivilaakso
endokrinologinen kirurgia: dos. Caj Haglund
rintarauhaskirurgia: dos Karl von Smitten
ortopedia ja traumatologia: dos Eero Hirvensalo
verisuonikirurgia: prof. Mauri Lepäntalo
sydän- ja rintaelinkirurgia: prof. Ari Harjula
plastiikkakirurgia: prof. Sirpa Asko-Seljavaara
urologia: dos. Mirja Ruutu
lastenkirurgia: prof. Risto Rintala
käsikirurgia: dos Timo Raatikainen
neurokirurgia: prof. Juha Hernesniemi
päivystyskirurgia ja kirurginen tehohoito: dos. Ari Leppäniemi
päivä- ja lyhytkirurgia: dos. Vesa Perhoniemi

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2-5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat:

<http://www.ltdk.helsinki.fi/opiskelu/erikoislaakari/>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (80 tuntia + runkokoulutus 60 tuntia + hallinnollinen koulutus 20 tuntia)

Teoreettiseksi koulutukseksi lasketaan tiedekuntaneuvoston hyväksymät kotimaiset erikoisalaa koskevat tai sitä läheisesti sivuavat koulutustilaisuudet vastuuhenkilön erikseen hyväksymät ulkomaiset yleiskirurgian kurssit ja kongressit. Hallinnollisen koulutuksen järjestää yliopiston Kansanterveystieteen laitos.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Kussakin yleiskirurgian koulutusohjelmaan osallistuvassa yksikössä toimii erikseen nimetty kouluttaja, joka on Helsingin yliopiston dosentti. Kouluttaja vastaa siitä, että yksikössä koulutukselle asetetut tavoitteet toteutuvat.

Erikoistuvalla on henkilökohtainen ohjaaja (tutor), joka laatii kouluttajan kanssa erikoistuvalla koulutussuunnitelman ja auttaa sen toteutumisessa. Erikoistuva arvioidaan vastuuhenkilön toimesta vähintään kerran vuodessa erikoiskoulutuksen aikana. Näissä arvioinneissa on oltava mahdollisuus molemminpuoliseen kritiikkiin. Vastaavanlaiseen arviointiin ja keskusteluihin erikoistuvalla ja vastuuhenkilöllä ja/tai kouluttajalla on oikeus ja velvollisuus milloin tahansa, jos koulutukseen liittyvä tilanne sitä vaatii.

Henkilökohtaisina ohjaajina toimivat Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa toimivat dosentit ja apulaisopettajat koulutuskiertoon liittyvillä toimialoilla.

Seurannan välineenä käytetään lokikirjaa, jonka avulla voidaan seurata koulutuksen etenemistä ja joka samalla toimii apuvälineenä laadunvarmistuksessa. Lokikirjaan merkitään myös osasto- ja poliklinikkapalvelujaksot sekä päivystysten tyyppi ja lukumäärä

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Sabiston D.C.: Textbook of surgery (Saunders)
2. Schwartz S.I. & Ellis H.: Maingot's abdominal operations (Appleton & Lange)

3. Rokkanen P., Slätis, P., Alho A., Ryöppy S. & Huittinen V.-M. (toim.): Traumatologia (Kandidaattikustannus)
4. Apley A.G. & Solomon L.: Concise system of orthopaedics and fractures (Butterworth Heinemann)
5. Mattila S.: Thorax- ja verisuonikirurgia (Kandidaattikustannus)
6. Nurmi M., Lukkarinen O., Ruutu M., Taari K. & Tammela T. (toim.): Urologia (Duodecim)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. British Journal of Surgery
2. Scandinavian Journal of Surgery
3. Surgical Clinics of North America

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin

2001-2003

YLEISKIRURGIA

Vastuuhenkilö: Prof. Krister Höckerstedt

KLL/Kirurginen sairaala, PL 263, 00029 HUS

Puh. 471 88271, krister.hockerstedt@hus.fi

Tavoitteet

Koulutuksen tavoitteena on, että erikoistuva koulutusohjelman päätyttyä ja valtakunnallisen tentin suoritettuaan on omaksunut sellaiset ajankohtaiset teoreettiset ja käytännön taidot, että hän pystyy itsenäiseen työskentelyyn yleiskirurgina (*erikoistumislinja A*). Koulutus voidaan myös suunnitella siten, että erikoistuva saa erityisen valmiuden toimia suuren sairaalan päivystysalueen vastaavana kirurgina (*erikoistumislinja B*).

Erikoistuvan tulee:

- tuntea yleiskirurgian diagnostiikka ja pystyä johtamaan sen toteutusta yhteistyössä muiden erikoisalojen kanssa
- pystyä laatimaan tapauskohtaisesti soveltuva yleiskirurginen hoitosuunnitelma ja perustelemaan se potilaalle
- pystyä itsenäisesti toteuttamaan elektiiviset ja päivystysluontoiset toimenpiteet erillisen lokikirjan asettamien vaatimusten mukaisesti
- pystyä johtamaan postoperatiivisen hoidon kokonaisuutta
- ymmärtää tapauskohtaisesti jälkiseurannan tarve ja hallita siinä käytettävät menetelmät
- ymmärtää hoitotuloksia arvioivat tieteelliset menetelmät
- hallita oman alansa kehittäminen
- hallita vastavuoroinen yleiskirurginen konsultaatiotoiminta muiden erikoisalojen kanssa
- pystyä eri henkilöstöryhmiin kohdistuvaan yleiskirurgiseen jatko- ja täydennyskoulutustoimintaan
- tuntea sairaalahallintoon ja talouteen liittyvät toimintaperiaatteet sekä osata johtaa yleiskirurgista hoitoyksikköä yhdessä muiden henkilöstöryhmien edustajien kanssa

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi edelleen sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Ks. kirurgian alojen runkokoulutus s. 139.

Eriytyvä koulutus (3 v)

Yleiskirurgian eriytyvän koulutukseen sisältyy työskentely sairaalalääkärin virassa Helsingin yliopistollisen keskussairaalan kirurgian klinikan eri toimialoilla Meilahden ja Töölön sairaaloissa sekä Kirurgisessa sairaalassa ja Marian sairaalassa seuraavasti:

Erikoistumislinja A

1. Gastroenterologinen kirurgia 6-10 kk
2. Rintasyöpäkirurgia 3 kk
3. Endokriininen kirurgia 1-2 kk
4. Ortopedia ja traumatologia 4-8 kk
5. Plastiikkakirurgia 0-6 kk
6. Urologia 0-6 kk
7. Lastenkirurgia 0-3 kk
8. Kirurginen tehohoito 0-6 kk
9. Verisuonikirurgia 0-6 kk
10. Sydän- ja thoraxkirurgia 0-6 kk
11. Käsikirurgia 0-2 kk
12. Ensihoito 0-3 kk

Erikoistumislinja B

- Gastroenterologinen kirurgia 3 kk
- Lyhytjälkihoitoinen (Lyhki) kirurgia 6 kk
- Ortopedia ja traumatologia 6 kk
- Plastiikka-, käsi- ja neuro-kirurgia 3 kk (1+1+1)
- Päivystyskirurgia ja kirurginen tehohoito 6 kk
- Rintarauhaskirurgia 3 kk
- Sydän- ja rintaelinkirurgia 3 kk
- Urologia 3 kk
- Verisuonikirurgia 3 kk

Palveluajat kussakin yksikössä suunnitellaan siten, että henkilökohtainen koulutussuunnitelma toteutuu. Yhteensä palveluaika on 36 kuukautta. Erityistapauksessa voidaan jokin koulutusjakso toteuttaa myös yliopistollisen keskussairaalan ulkopuolella vastuuhenkilön hyväksymässä yksikössä. Tutkimustyötä voidaan hyväksyä enintään 6 kuukautta.

HYKS:n kouluttajat:

- gastroenterologinen kirurgia: prof. Eero Kivilaakso
- endokrinologinen kirurgia: dos. Caj Haglund
- rintarauhaskirurgia: dos Karl von Smitten
- ortopedia ja traumatologia: dos Eero Hirvensalo
- verisuonikirurgia: prof. Mauri Lepäntalo
- sydän- ja rintaelinkirurgia: prof. Ari Harjula
- plastiikkakirurgia: prof. Sirpa Asko-Seljavaara
- urologia: dos. Mirja Ruutu
- lastenkirurgia: prof. Risto Rintala

käsikirurgia: dos Timo Raatikainen
neurokirurgia: prof. Juha Hernesniemi
päivystyskirurgia ja kirurginen tehohoito: dos. Ari Leppäniemi
päivä- ja lyhytkirurgia: dos. Vesa Perhoniemi

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2-5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat:

<http://www.ltdk.helsinki.fi/opiskelu/erikoislaakari/>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (80 tuntia + runkokoulutus 60 tuntia + hallinnollinen koulutus 20 tuntia)

Teoreettiseksi koulutukseksi lasketaan tiedekuntaneuvoston hyväksymät kotimaiset erikoisalaa koskevat tai sitä läheisesti sivuavat koulutustilaisuudet vastuuhenkilön erikseen hyväksymät ulkomaiset yleiskirurgian kurssit ja kongressit. Hallinnollisen koulutuksen järjestää yliopiston Kansanterveystieteen laitos.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Kussakin yleiskirurgian koulutusohjelmaan osallistuvassa yksikössä toimii erikseen nimetty kouluttaja, joka on Helsingin yliopiston dosentti. Kouluttaja vastaa siitä, että yksikössä koulutukselle asetetut tavoitteet toteutuvat.

Erikoistuvalla on henkilökohtainen ohjaaja (tutor), joka laatii kouluttajan kanssa erikoistuvalla koulutussuunnitelman ja auttaa sen toteutumisessa. Erikoistuva arvioidaan vastuuhenkilön toimesta vähintään kerran vuodessa erikoiskoulutuksen aikana. Näissä arvioinneissa on oltava mahdollisuus molemminpuoliseen kritiikkiin. Vastaavanlaiseen arviointiin ja keskusteluihin erikoistuvalla ja vastuuhenkilöllä ja/tai kouluttajalla on oikeus ja velvollisuus milloin tahansa, jos koulutukseen liittyvä tilanne sitä vaatii.

Henkilökohtaisina ohjaajina toimivat Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa toimivat dosentit ja apulaisopettajat koulutuskierroon liittyvillä toimialoilla.

Seurannan välineenä käytetään lokikirjaa, jonka avulla voidaan seurata koulutuksen etenemistä ja joka samalla toimii apuvälineenä laadunvarmistuksessa. Lokikirjaan merkitään myös osasto- ja poliklinikkapalvelujaksot sekä päivystysten tyyppi ja lukumäärä

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Sabiston D.C.: Textbook of surgery (Saunders)
2. Schwartz S.I. & Ellis H.: Maingot's abdominal operations (Appleton & Lange)
3. Rokkanen P., Slätis, P., Alho A., Ryöppy S. & Huittinen V.-M. (toim.): Traumatologia (Kandidaattikustannus)
4. Apley A.G. & Solomon L.: Concise system of orthopaedics and fractures (Butterworth Heinemann)
5. Mattila S.: Thorax- ja verisuonikirurgia (Kandidaattikustannus)
6. Nurmi M., Lukkarinen O., Ruutu M., Taari K. & Tammela T. (toim.): Urologia (Duodecim)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. British Journal of Surgery
2. Scandinavian Journal of Surgery

3. Surgical Clinics of North America

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin

Liite 1. Yleiskirurgian tyyppileikkaukset

3. Gastroenterologinen kirurgia:

- Elektiiviset toimenpiteet: sappileikkaukset, mahasuolikanavan tavallisimmat resektiot. Laparoskooppinen kirurgia. Tyräkirurgia.
- Päivystystoiminta: abdominaalitraumaan liittyvät keskeiset toimenpiteet, akuutin vatsan diagnostiikka ja keskeiset toimenpiteet (esim. ge-vuoto, -perforaatio, suoliobstruktio).

4. Ortopedian ja traumatologian tavallisimmat toimenpiteet:

- Traumatyyppien konservatiivinen ja operatiivinen hoito: lonkka, nilkka, patella, radius, antebrachium, akillesjänne. Lisäksi isot haavat, lihasvammat sekä palovammojen ja lasten traumojen hoitoperiaatteet. Huom. Osa toteutetaan runkokoulutusvaiheessa.
- Ortopedia: päiväkirurgiaa, yleisimmät jalkaterän ongelmat sekä osteosynteesimateriaalin poistoleikkaukset, polven artroskopia (esim. meniskiresektio, debridement), sdr canalis carpi-leikkaukset. Tähystinkirurgian opettaminen on mahdollinen vain niille, jotka valitsevat vapaavalintaisen koulutuksen osuudeksi palvelua ortopedian yksikössä.

3. Vapaavalintaisen 1 vuoden koulutuksen tyyppileikkaukset määräytyvät sen mukaan monessako koulutuspiisteessä toiminta suoritetaan. Rintarauhaskirurgian, endokriinisen kirurgian, traumatologian ja päivystyskirurgian tyyppileikkaukset valitaan siten, että koulutettu pystyy valmistumisensa jälkeen niitä suorittamaan itsenäisesti.
-